

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
ul. Wolności 100 87-800 Rypin
tel. 89 26 04 664

STAROSTWO POWIATOWE w RYPINIE	
wpłynęło dnia	29.01.2026
L.dz.	1267 / 29.01.2026 Biurowo R. 07 b

Rypin, 29.01.2021r.

Pan Maciej Grzybowski - Przewodniczący Rady Powiatu w Rypinie

Rada Powiatu w Rypinie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie przekazuje w załączeniu sprawozdanie z działalności jednostki za rok 2025 oraz wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej oraz pieczy zastępczej na rok 2026.

Sprawozdanie zostało przygotowane na podstawie art. 112 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 76 ust. 4 pkt. 15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Uprzejmie proszę o wprowadzenie ww. sprawozdania do porządku obrad sesji Rady Powiatu w Rypinie.

Z wyrazami szacunku

Kierownik
mgr Katarzyna Bilicka

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W RYPINIE
ZA ROK 2025**

WPROWADZENIE

- 1. POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE JAKO ORGANIZATOR RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ**
- 2. POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W RYPINIE - REALIZACJA USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ**
- 3. POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W RYPINIE – REALIZACJA USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ**
- 4. POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W RYPINIE - REALIZACJA USTAWY O REHABILITACJI ZAWODOWEJ I SPOŁECZNEJ ORAZ ZATRUDNIANIU OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH**
- 5. POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W RYPINIE - REALIZACJA USTAWY O PRZECIWDZIAŁANIU PRZEMOCY DOMOWEJ**
- 6. PROJEKT PARTNERSKI „RODZINA W CENTRUM ETAP I”**
- 7. POWIATOWY ZESPÓŁ DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI**
- 8. ORGAZNIZACJA KADROWA POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE**
- 9. PODSUMOWANIE**

WSTĘP

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie rozpoczęło swoją działalność na podstawie ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest samodzielną jednostką organizacyjno-budżetową, bezpośrednio podporządkowaną zarządowi powiatu.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje zadania przede wszystkim w oparciu o następujące ustawy:

- ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
 - ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej,
 - ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
 - ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej
- oraz przepisy szczegółowe.

Jednostka funkcjonuje na mocy Uchwały nr 18/99 Rady Powiatu w Rypinie z dnia 28 stycznia 1999r. w sprawie powołania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie.

Zgodnie z Uchwałą nr XVIII/123/2016 Rady Powiatu w Rypinie z dnia 19 października 2016r. w sprawie uchwalenia Statutu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie – został nadany statut Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie.

W dniu 11 października 2019r. Zarząd Powiatu w Rypinie podjął Uchwałę Nr 126/2019 w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie przygotowało i realizuje programy i strategie przyjęte przez Radę Powiatu w Rypinie:

- Uchwała nr XXIV/134/2025 Rady Powiatu w Rypinie z dnia 26 listopada 2025r. w sprawie przyjęcia "Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2025-2031",
- Uchwała nr XXXI/220/2021 Rady Powiatu w Rypinie z dnia 26 maja 2021 w sprawie przyjęcia „Powiatowego Programu Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Rypińskim na lata 2021-2026",
- Uchwała nr XXI/117/2025 Rady Powiatu w Rypinie z dnia 24 września 2025r. w sprawie przyjęcia „Powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Rypińskiego na lata 2025-2031”
- Uchwała nr LXXV/433/2024 Rady Powiatu w Rypinie z dnia 27 marca 2024r. w sprawie przyjęcia do realizacji "Programu rozwoju pieczy zastępczej dla powiatu rypińskiego na lata 2024-2026",
- Uchwała Nr LXVIII/408/2023 Rady Powiatu w Rypinie z dnia 20 grudnia 2023r. w sprawie uchwalenia „Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Rypińskim na lata 2024-2028”.

1. POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE - ORGANIZATOR RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zgodnie z Zarządzeniem nr 19/2011 Starosty Rypińskiego z dnia 24 października 2011 w sprawie wyznaczenia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie zostało wyznaczone do realizacji zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu rypińskiego.

Rady Powiatu w Rypinie w dniu 27 marca 2024r. przyjęła do realizacji "Program rozwoju pieczy zastępczej dla powiatu rypińskiego na lata 2024-2026".

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w ramach zadań prowadzi poradnictwo i terapię dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci jak również zapewnia pomoc prawną, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego.

WSPÓŁPRACA Z OŚRODKIEM ADOPCYJNYM

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie współpracuje z Kujawsko - Pomorskim Ośrodkiem Adopcyjnym w Toruniu oraz Kujawsko – Pomorskim Ośrodkiem Adopcyjnym w Toruniu - Oddział we Włocławku.

Przedstawiciele ww. Ośrodków biorą w naszym powiecie udział w posiedzeniach Zespołu ds. Oceny Sytuacji Dziecka - w ocenach sytuacji wszystkich dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej wraz z oceną zasadności dalszego pobytu w pieczy zastępczej, ocenach rodzin zastępczych.

Sąd po uregulowaniu sytuacji prawnej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, zgłasza do określonego Ośrodka Adopcyjnego, możliwość rozpoczęcia procedury adopcyjnej. Następnie Ośrodek Adopcyjny zwraca się z prośbą do PCPR o stosowne dokumenty i informacje niezbędne do skomplementowania dokumentacji kwalifikacyjnej dzieci.

2. POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W RYPINIE – REALIZACJA USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

Uchwałą nr XXIX/210/2021 Rady Powiatu w Rypinie z dnia 27 marca 2024r. został zatwierdzony "Programu rozwoju pieczy zastępczej dla powiatu rypińskiego na lata 2024-2026",

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie realizowało swoje zadania związane z pieczą zastępczą opierając się na założeniach zatwierdzonego programu.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pieczę zastępczą organizuje powiat. Piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców.

Pieczka zastępcza jest sprawowana w formie:

- rodzinnej,
- instytucjonalnej.

W ramach instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie powiatu funkcjonują 2 placówki opiekuńczo-wychowawcze:

- typu socjalizacyjnego dla 14 dzieci,
- typu specjalistyczno-terapeutycznego dla 14 dzieci.

W ramach rodzinnej pieczy zastępczej z powiatem rypińskim na dzień 31.12.2025r. funkcjonowały:

- 4 rodziny zastępcze zawodowe – 16 dzieci,
- 8 niezawodowych rodzin zastępczych – 13 dzieci,
- 13 spokrewnionych rodzin zastępczych – 17 dzieci,
- 2 rodzinne domy dziecka – łącznie 15 dzieci.

W powiecie rypińskim na dzień 31.12.2025r. funkcjonowało 27 rodzinnych form pieczy zastępczej, w których przebywało 61 małoletnich.

ŚWIADCZENIA NA DZIECKO WYPŁACONE RODZINNYM FORMOM PIECZY ZASTĘPCZEJ POWIATU RYPIŃSKIEGO

Poniższa tabela wysokość środków finansowych, które zostały wypłacone rodzinnym formom pieczy zastępczej w powiecie rypińskim.

SSR - spokrewniona rodzina zastępcza
NRZ – niezawodowa rodzina zastępcza
ZRZ - zawodowa rodzina zastępcza
RDD – rodzinny dom dziecka

Rok	Rodzina zastępcza	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Wysokość pomocy	Dod. dla dziecka niepełnosprawnego
2023	SRZ	11	16	138.307,92	3.935,00
	NRZ	10	14	182.370,20	8.517,00
	ZRZ	4	16	230.648,93	9.339,00
	RDD	3	33	444.445,19	20.695,00
2024	SRZ	12	16	161.327,40	3.512,00
	NRZ	10	13	195.329,12	7.024,00
	ZRZ	4	16	284.482,29	12.036,38
	RDD	3	28	480.511,68	21.800,38
2025	SRZ	13	17	177.146,00	3.672,00
	NRZ	9	16	240.436,00	7.344,00
	ZRZ	4	16	326.436,00	18.360,00
	RDD	3	22	327.408,00	18.972,00

WYDATKI POWIATU RYPIŃSKIEGO NA DZIECI Z RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ Z NASZEGO POWIATU PRZEBYWAJĄCE POZA POWIATEM RYPIŃSKIM

Miasto/Powiat	2023		2024		2025	
	Liczba dzieci	Kwota	Liczba dzieci	Kwota	Liczba dzieci	Kwota
Powiat włocławski	1	41.192,78	1	50.828,17	1	38.889,09
Powiat golubsko – dobrzyński	1	18.585,00	1	20.936,00	3	34.997,62
Powiat brodnicki	2	20.394,56	2	28.933,00	2	30.391,33
Miasto Suwałki	2	22.108,65	1	16.816,91	1	15.721,88
Powiat Gnieźnieński	2	92.597,93	2	103.785,23	2	104.405,52
Powiat Mławski	0	0	1	15.446,23	1	15.488,31
SUMA	8	194.878,92	8	236.745,89	10	239.893,75

DOCHODY POWIATU RYPIŃSKIEGO Z TYTUŁU POBYTU DZIECI Z INNYCH POWIATÓW W RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE RYPIŃSKIM

Miasto/Powiat	2023		2024		2025	
	Liczba dzieci	Kwota	Liczba dzieci	Kwota	Liczba dzieci	Kwota
Powiat radziejowski	1	20.444,96	1	20.936,00	1	24.238,60
Powiat golubsko - dobrzyński	8	172.611,36	5	172.681,47	5	146.627,75
Miasto Bydgoszcz	1	13.803,70	0	0	0	0
Powiat brodnicki	2	89.000,04	2	97.843,98	2	88.389,10
Miasto Toruń	2	32.563,87	2	25.085,95	1	15.030,28
Powiat toruński	1	31.563,87	1	37.167,38	1	30.474,24
Powiat sierpecki	0	0	1	34.546,33	4	64.364,63
Powiat mielecki	0	0	1	16.001,59	1	15.204,37
Suma	16	378.361,56	14	413.216,43	15	384.328,97

KOSZTY UTRZYMANIA RODZINNYCH DOMÓW DZIECKA (RDD)

(utrzymanie lokalu mieszkalnego, przeprowadzenie niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego, pokrycie innych niezbędnych i nieprzewidzianych kosztów)

Zadanie RDD	2023		2024		2025	
	Liczba dzieci	Kwota	Liczba dzieci	Kwota	Liczba dzieci	Kwota
Pomoc na utrzymanie lokalu	33	36.000,00	25	40.104,00	16	26.736,00
Przeprowadzenie niezbędnego remontu	33	4.500,00	24	6.228,00	14	4.456,00
Pokrycie innych niezbędnych i nieprzewidzianych kosztów art. 84 ust. 3	33	4.500,00	24	6.000,00	15	4.000,00

PLACÓWKI OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZE

W powiecie rypińskim w 2025r. funkcjonowały 2 placówki opiekuńczo-wychowawcze: typu socjalizacyjnego oraz specjalistyczno-terapeutycznego.

Koszt pobytu wychowanka w 2025r. w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego wynosił 10.083,33 zł natomiast w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu specjalistyczno-terapeutycznego - 7.524,22 zł.

Dochody w 2025r. za dzieci pochodzące z innych powiatów przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu rypińskiego wyniosły 779.752,39 zł.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie kieruje małoletnich do ww placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz zajmuje się rozliczaniem z innymi powiatami oraz gminami za pobyt dzieci w placówkach. Do zadań PCPR należy wnioskowanie o przyznanie alimentów rodzicom biologicznym oraz ustalanie odpłatności rodzicom biologicznym za pobyt dzieci w pieczy zastępczej również instytucjonalnej.

WSPARCIE UDZIELONE OSOBOM USAMODZIELNIANYM OPUSZCZAJĄCYM RODZINĄ I INSTYTUCJINALNĄ PIECZĘ ZASTĘPCZĄ.

Wsparcie udzielone przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze wg tabeli:

Rodzaj pomocy	2023		2024		2025	
	Rodzinna piecza zastępcza	Instytucjonalna piecza zastępcza	Rodzinna piecza zastępcza	Instytucjonalna piecza zastępcza	Rodzinna piecza zastępcza	Instytucjonalna piecza zastępcza
Kontynuowanie nauki	5 osób 37.289,61	2 osoby 7.312,00	7 osób 52.999,60	2 osoby 11.217,40	5 osób 43.010,00	4 osoby 18.558,80
Usamodzielnienie	3 osoby 13.106,00	3 osoby 15.415,00	3 osoby 24.980,00	1 osoba 8.968,00	4 osoby 39.964,00	4 osoby 32.473,00
Zagospodarowanie	2 osoby 3.821,00	4 osoby 7.642,00	1 osoba 2.272,00	1 osoba 4.542,00	6 osób 15.902,00	4 osoby 15.898,00

**DOCHODY Z GMIN POWIATU RYPIŃSKIEGO Z TYTUŁU UTRZYMANIA
DZIECI Z POWIATU RYPIŃSKIEGO W RODZINNEJ I INSTYTUCJONALNEJ
PIECZY ZASTĘPCZEJ**

Za dzieci przebywające w instytucjonalnej pieczy zastępczej w Rypinie			Za dzieci przebywające w rodzinnej pieczy zastępczej		
2023	2024	2025	2023	2024	2025
503.409,29	708.761,15	875.071,50	557.912,00	693.666,78	680.005,70

Łącznie dochody z gmin za pobyt dzieci przebywające w pieczy zastępczej		
2023	2024	2025
1.061.321,29	1.402.427,93	1.555.077,20

**3. POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W RYPINIE - REALIZACJA
USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ**

Uchwałą nr XXI/117/2025 Rady Powiatu w Rypinie z dnia 24 września 2025r. została wprowadzona „Powiatowa strategia rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Rypińskiego na lata 2025-2031”.

Opracowana strategia szczególnie uwzględnia programy pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Misją rozwoju społecznego powiatu rypińskiego jest: efektywne działanie na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców, w szczególności przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu najsłabszych grup społecznych.

Strategia określa następujące cele strategiczne:

- ograniczenie zjawiska bezrobocia poprzez odpowiednią politykę rynku pracy,
- wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych,
- rozwój systemu wspierania osób starszych, długotrwale lub ciężko chorych,
- wspieranie rodzin o rozwój systemu pieczy zastępczej,
- wspieranie i rozwijanie działań na rzecz rodzin i osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej oraz dotkniętych różnymi uzależnieniami,
- partnerstwo służb społecznych.

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ "KOMBATANT" W UGOSZCZU

Jednym z zadań realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie jest prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób.

DPS „Kombatant” w Ugoszczu przystosowany jest dla potrzeb 50 osób.

Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w DPS „Kombatant” w Ugoszczu w roku 2025 wynosił 8.177,89 zł. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie wydaje systematycznie decyzje o umieszczeniu podopiecznego w DPS „Kombatant” w Ugoszczu.

INTERWENCJA KRYZYSOWA

Na podstawie Uchwały Zarządu Powiatu w Rypinie Nr 182/2016 z dnia 10 maja 2016r. utworzono z Mieszkanie Interwencji Kryzysowej, w którym – w razie wystąpienia sytuacji kryzysowej (w szczególności w razie zaistnienia przypadków przemocy w rodzinie) schronienie znajdowali mieszkańcy Gmin: Brzuze, Rogowo, Rypin, Skrwilno, Wąpielsk oraz Miasta Rypin. W 2025 roku w MIK przebywały 4 osoby dorosłe i 5 dzieci.

DZIENNY DOM POBYTU „SENIOR” W RYPINIE

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie zajmuje się przeprowadzaniem wywiadów środowiskowych z kandydatami do DDP „Senior” w Rypinie, wydawaniem decyzji kierujących i decyzji o odpłatności za pobyt osób w DDP „Senior” w Rypinie.

4. POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W RYPINIE – REALIZACJA USTAWY O REHABILITACJI ZAWODOWEJ I SPOŁECZNEJ ORAZ ZATRUDNIANIU OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Główne zadania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie związane ze wsparciem osób niepełnosprawnych wynikają z realizacji ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

I. Zadania finansowane ze środków PFRON przyznawanych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Na podstawie art.48 ustawy Rada Ministrów określa algorytm przekazania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. PFRON przekazuje do powiatu środki finansowe zgodnie z algorytmem a powiat realizuje zadania na podstawie Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Wysokość środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2025r. dla Powiatu Rypińskiego na rehabilitację zawodową i społeczną wyniosła 2.377.963,00 zł.

Dofinansowanie Warsztatu Terapii Zajęciowej „Nadzieja” w Rypinie – to kwota 1.231.860,00 zł.

Powiatowy Urząd Pracy w Rypinie – na rehabilitację zawodową osób niepełnosprawnych. wydatkował 47.000,00 zł,

Środki PFRON z algorytmu w ramach rehabilitacji społecznej pozostające do dyspozycji PCPR to środki na dofinansowanie do:

- likwidacji barier architektonicznych i technicznych,
- zakupu sprzętu ortopedycznego i środków pomocniczych,
- do zadań z zakresu sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych,
- uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych.

Dofinansowanie ze środków PFRON likwidacji barier architektonicznych w komunikowaniu i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.

Możliwość aktywnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym jest uwarunkowana likwidacją istniejących barier. Bariery jakie osoby niepełnosprawne napotykają we własnym domu są dużym utrudnieniem i uniemożliwiają uczestnictwo tych osób w życiu społecznym. Często eliminują możliwość podjęcia zatrudnienia, a niekiedy nawet samodzielnego wyjścia z domu.

O dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne, które mają trudności w poruszaniu się, jeżeli są właścicielami nieruchomości lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości albo posiadają zgodę właściciela lokalu lub budynku mieszkalnego, w którym stale zamieszkują. W ramach likwidacji barier architektonicznych dostosowywane są łazienki, montaż windy oraz budowa podjazdu.

O dofinansowanie likwidacji barier technicznych mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności. Realizacja tych zadań ma umożliwić lub w znacznym stopniu ułatwić osobie niepełnosprawnej wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem. W przypadku barier technicznych są to: łóżka ortopedyczne, podnośniki transportowe, lupy elektroniczne, koncentratory tlenu, rowery trójkołowe, fotele ergonomiczne, rampy podjazdowe, siedziska przyściennie składane, kompakt oraz deska sedesowa (zestaw), skuter elektryczny, wózki prysznicowe, podnośniki kąpielowo – prysznicowe, krzesła toaletowe, ławeczki do wanny.

Zależnie od środków jakie Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przekazał na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych realizowane były zadania z zakresu likwidacji barier. Poniższe tabele przedstawiają realizację zadań – likwidację barier przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie na przestrzeni lat: 2023-2025.

Bariery architektoniczne w latach 2023-2025

Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych	2023 rok	2024 rok	2025 rok
Liczba złożonych wniosków ogółem	11 na kwotę 123.000,00 zł	28 na kwotę 277.502,00 zł	24 na kwotę 343.700,00 zł
Liczba zrealizowanych wniosków	9	19	19
Kwota dofinansowania	70.212,34 zł	161.393,50 zł	154.469,93 zł

Bariery techniczne w latach 2023-2025

Dofinansowanie likwidacji barier technicznych	2023 rok	2024 rok	2025 rok
Liczba złożonych wniosków ogółem	16 na kwotę 60.766,10 zł	32 na kwotę 128.744,00 zł	39 na kwotę 167.920,09 zł
Liczba zrealizowanych wniosków	15	28	36
Kwota dofinansowania	56.551,09 zł	105.466,65 zł	146.307,49 zł

Dofinansowanie ze środków PFRON zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

Kolejną formą wsparcia dla osób niepełnosprawnych jest zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze. Są to przedmioty, które określa katalog stanowiący załącznik do rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie. W ramach zadania osoby niepełnosprawne uzyskują dofinansowanie do zakupu przedmiotów ortopedycznych (np. kule protezy, wózki itp.) oraz środków pomocniczych, ułatwiających funkcjonowanie w środowisku społecznym (np. aparaty słuchowe, pieluchomajtki, cewniki itd.).

Wydatkowanie środków PFRON na przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz liczbę osób korzystających z tej formy wsparcia przedstawia tabela.

Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze w latach 2023-2025

Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	2023 rok	2024 rok	2025 rok
Liczba złożonych wniosków ogółem	269 na kwotę 595.727,97 zł	315 na kwotę 772 297,16 zł	273 na kwotę 731.209,25 zł
Liczba zrealizowanych wniosków	204	236	203
Kwota dofinansowania	362.803,28 zł	454 405,26 zł	395.260,66 zł

Z analizy dotyczącej dofinansowania przedmiotów ortopedycznych oraz środków pomocniczych należy stwierdzić, iż o takie dofinansowanie ubiega się znacząca liczba niepełnosprawnych mieszkańców Powiatu Rypińskiego. Z uwagi na niewystarczające środki PFRON nie ma możliwości przyznania dofinansowania dla wszystkich wnioskujących osób niepełnosprawnych.

Dofinansowanie ze środków PFRON uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

Turnus w rozumieniu ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych oznacza zorganizowaną formę aktywnej rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz wzmocnienie umiejętności społecznych uczestników. Głównie przez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także poprzez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu. Uczestnictwo w tych formach powinno pozwolić na powrót lub wejście w życie społeczne i zawodowe.

W tabeli zaprezentowano zestawienie informacji o dofinansowaniach w turnusach rehabilitacyjnych w latach 2023-2025.

Dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych na terenie Powiatu Rypińskiego w latach 2023-2025

Dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych	2023 rok	2024 rok	2025 rok
Osoby ubiegające się o dofinansowanie wraz z opiekunami	182 w tym opiekunowie 63	199 w tym opiekunowie 73	214 w tym opiekunowie 72
Środki przyznane	267.190,00 zł	287.142,00 zł	378.164,00
Wyplacone dofinansowania	225.908,26 zł	280.474,00 zł	378.164,00
Liczba dorosłych	68	71	94
Liczba dorosłych z ZPCh	1	0	1
Liczba dzieci/młodzieży	21	22	21
Liczba opiekunów osób dorosłych	25	37	41
Liczba opiekunów dzieci/młodzieży	19	20	18

Z informacji przedstawionych w tabeli wynika, że wysokość udzielonego dofinansowania przez powiat w analizowanym okresie znacząco wzrosła.

Dofinansowanie ze środków PFRON sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

O dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych mogą ubiegać się osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, prowadzące działalność na rzecz osób niepełnosprawnych po spełnieniu łącznie następujące warunków:

- udokumentują posiadanie lub gwarancję uzyskania środków finansowych w wysokości deklarowanej jako udział własny przed organizacją imprezy,
- posiadają odpowiednie do potrzeb osób niepełnosprawnych warunki techniczne i lokalowe do realizacji zadania,
- prowadzą działalność statutową na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed dniem złożenia wniosku,
- nie posiadają wymagalnych zobowiązań wobec Funduszu.

Dofinansowanie obejmuje imprezy sportowe, kulturalne, rekreacyjne i turystyczne o zasięgu lokalnym organizowane dla osób niepełnosprawnych na terenie powiatu lub imprezę organizowaną poza terenem powiatu w związku z faktem korzystania z ośrodka lub terenu rekreacyjnego położonego na terenie innego powiatu.

Corocznie z tej formy wsparcia korzystają osoby niepełnosprawne zrzeszone w m.in. stowarzyszeniach, związkach prowadzących działalność na terenie powiatu rypińskiego. Najczęściej są to zadania o charakterze turystycznym i rekreacyjnym. Wysokość środków finansowych oraz osób korzystających z dofinansowania w okresie 2023-2025 przedstawia poniższa tabela.

Sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych w latach 2023-2025

Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	2023	2024	2025
Liczba zawartych umów	8	9	7
Liczba osób, które skorzystały z aktywności	281	431	535
Kwota dofinansowania	27.268,00 zł	32.920,00 zł	25.70,00 zł

PROGRAMY CELOWE PFRON

Powiat Rypiński corocznie przystępuje do realizacji programów celowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych: programu Aktywny Samorząd, programu Wyrównywanie Różnic Między Regionami III, programu Dostępne mieszkanie i Mieszkanie dla Absolwenta. Realizatorem wszystkich wymienionych programów jest na terenie powiatu Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie.

1.Program Aktywny Samorząd

Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. Program Aktywny Samorząd jest ważnym krokiem w kierunku wydajniejszego modelu polityki społecznej wobec osób niepełnosprawnych. Działania przewidziane w programie uzupełnią plany ujęte w powiatowych strategiach rozwiązywania problemów społecznych i programach działań na rzecz osób niepełnosprawnych. Umożliwią samorządom aktywniejsze włączenie się w działania na rzecz inkluzji społecznej osób niepełnosprawnych.

Cele szczegółowe programu:

- przygotowanie beneficjentów programu z zaburzeniami ruchu i percepcji wzrokowej do pełnienia różnych ról społecznych poprzez umożliwienie im włączenia się do tworzącego się społeczeństwa informacyjnego,
- przygotowanie beneficjentów programu do aktywizacji społecznej, zawodowej lub wsparcie w utrzymaniu zatrudnienia poprzez likwidację lub ograniczenie barier w poruszaniu się oraz barier transportowych,
- umożliwianie beneficjentom programu aktywizacji zawodowej poprzez zastosowanie elementów wspierających ich zatrudnienie,
- poprawa szans beneficjentów programu na rywalizację o zatrudnienie na otwartym rynku pracy poprzez podwyższanie kwalifikacji,
- wzrost kompetencji osób zaangażowanych w proces rehabilitacji osób niepełnosprawnych, pracowników lub pracujących na rzecz jednostek samorządu terytorialnego lub organizacji pozarządowych.

Program „Aktywny Samorząd” składa się z MODUŁU I i MODUŁU II.

Formy wsparcia w latach 2023-2025 MODULE I realizowane w Powiecie Rypińskim:

- pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do samochodu;
- pomoc w uzyskaniu prawa jazdy;
- pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów i oprogramowania;
- dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu i oprogramowania;

- pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności;
- pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym;
- pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym;
- pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości;
- pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne - co najmniej na III poziomie jakości;
- pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego,
- pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej,
- pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej.

Dofinansowanie w latach 2023-2025 w ramach Aktywnego Samorządu MODUŁ I

Aktywny Samorząd MODUŁ I		2023	2024	2025
Udzielone dofinansowanie	kwota	110.153,00 zł	161.413,27 zł	153.528,30 zł
	liczba wniosków	12	29	46

Natomiast **MODUŁ II** obejmuje pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym. Adresowana jest do osób ze stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę w:

- w szkole policealnej,
- w kolegium,
- w szkole wyższej (studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie, studia podyplomowe lub doktoranckie prowadzone przez szkoły wyższe w systemie stacjonarnym / dziennym lub niestacjonarnym / wieczorowym / zaocznym lub eksternistycznym, w tym również za pośrednictwem Internetu), a także osób, które przewód doktorski otworzyły poza studiami doktoranckimi.

Dofinansowanie obejmuje koszt opłaty za naukę (czesne) lub opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego (w przypadku osób, które mają wszczęty przewód doktorski, a nie są uczestnikami studiów doktoranckich). Dla uczniów szkół policealnych i studentów przewidziany jest także dodatek na pokrycie innych kosztów kształcenia.

Poniższa tabela określa środki na tę formę wsparcia wraz z liczbą osób, które skorzystały z tej pomocy.

Dofinansowanie w latach 2023-2025 w ramach „Aktywnego Samorządu

MODUŁ II

Aktywny Samorząd MODUŁ II		2023	2024	2025
Udzielone dofinansowanie	kwota	38 320,70 zł	126 193,80 zł	190.489,04
	liczba osób	11	29	42

2. Program Wyrównywanie różnic między regionami III

Celem strategicznym programu jest wyrównywanie szans oraz zwiększenie dostępu osób z niepełnosprawnościami do rehabilitacji zawodowej i społecznej ze szczególnym uwzględnieniem osób zamieszkujących regiony słabiej rozwinięte gospodarczo i społecznie.

Celami operacyjnymi programu są:

- zapewnienie dostępności w wielorodzinnych budynkach mieszkalnych;
- likwidacja barier w urzędach, placówkach edukacyjnych, środowiskowych domach samopomocy, bibliotekach, centrach i klubach integracji społecznej lub przedsiębiorstwach społecznych, w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania;
- tworzenie spółdzielni socjalnych osób prawnych;
- likwidacja barier transportowych;
- dofinansowanie wymaganego wkładu własnego w projektach dotyczących aktywizacji i/lub integracji osób niepełnosprawnych;
- tworzenie warsztatów terapii zajęciowej oraz przeciwdziałanie degradacji infrastruktury istniejących warsztatów terapii zajęciowej, środowiskowych domów samopomocy lub zakładów aktywności zawodowej;
- skierowanie do powiatów poza algorytmem dodatkowych środków na finansowanie zadań ustawowych dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

W roku 2024, w powiecie podpisano umowy na realizację czterech projektów. Trzy z nich dotyczyły Obszaru D - likwidacji barier transportowych, jeden Obszaru B, czyli likwidacji barier w urzędach, placówkach edukacyjnych lub środowiskowych domach samopomocy w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowanie. Zawarto umowę na łączną kwotę 623.200,00 zł.

W 2025r. Powiat Rypiński podpisał umowę w ramach złożonego wystąpienia powiatu na kwotę 244.662,38 zł. Umowa dotyczyła jednego projektu w ramach obszaru F, jednego projektu w ramach obszaru D i jednego projektu w ramach obszaru B. Ponadto Powiat Rypiński w 2025r. podpisał umowę w ramach złożonego wniosku na kwotę 66.831,53 zł (obszar B).

3.Program Samodzielność-Aktywność-Mobilność

Powiat Rypiński w 2022 r. przystąpił do realizacji programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność” Dostępne mieszkanie, którego celem jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych, jako podstawy samodzielnego realizowania planów zawodowych i społecznych. Dopłata do zamiany mieszkania na pozbawione barier architektonicznych, znajdującego się w lokalizacji umożliwiającej samodzielne opuszczenie budynku do poziomu zero przed budynkiem jest możliwa dla osób posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności lub dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 r. ż z tytułu niepełnosprawności narządu ruchu uniemożliwiającej poruszanie się bez użycia wózka inwalidzkiego.

Podobnie od 2022 r. Powiat Rypiński realizuje program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność” Mieszkanie dla absolwenta, którego celem jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności dla beneficjenta. Program dotyczy osób, które chcą rozpocząć samodzielne, niezależne życie po zakończeniu edukacji, nieposiadające własnego mieszkania. Program skierowany jest do osób niepełnosprawnych będących absolwentami, którzy ukończyli naukę w ciągu ostatnich 3 lat lub nie są absolwentami ale opuściły rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka lub placówkę opiekuńczo-wychowawczą. Osoby chcące skorzystać z ww. Programu są zobowiązane aktywnie poszukiwać pracy w miejscu, w którym wynajmują mieszkanie.

Dotychczas w ramach Programu „Samodzielność-Aktywność-Mobilność” podpisano jedną umowę na łączną kwotę 87.600,00 zł, udzielając dofinansowania do wynajmu mieszkania. Beneficjent pomocy będzie otrzymywał wsparcie w formie dofinansowania kosztów wynajmu mieszkania przez okres 5 lat od podpisania umowy, po spełnieniu warunków określonych przez program na każdym etapie obowiązywania umowy.

5. POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W RYPINIE - REALIZACJA USTAWY O PRZECIWDZIAŁANIU PRZEMOCY DOMOWEJ

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie, realizując zadania ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, opracowało „Powiatowy Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Rypińskim na lata 2024-2028”.

Na podstawie Uchwały Nr XXXI/220/2021 Rady Powiatu w Rypinie z dnia 26 maja 2021r. przyjęto „Powiatowy Program Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Rypińskim na lata 2021-2026”.

Głównym celem programu jest zatrzymanie przemocy domowej, ochrona i pomoc ofiarom pomocy oraz pomoc sprawcom w zaprzestaniu jej stosowania poprzez edukację.

W PCPR w Rypinie w ramach środków powiatu przyjmują psycholodzy, którzy udzielają porad osobom potrzebującym wsparcia. Poza tym w 2025r. działało Mieszkanie Interwencji Kryzysowej w Rypinie, do którego przyjmowane były osoby znajdujące się w sytuacji kryzysowej np. doznającej pomocy.

6.PROJEKT PARTNERSKI „RODZINA W CENTRUM ETAP I”

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie w 2016r. przystąpiło do realizacji projektu „Rodzina w Centrum”. Partnerami są 23 jednostki z województwa kujawsko – pomorskiego (Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie, Miejskie Ośrodki Pomocy Rodzinie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej). Partnerem wiodącym w projekcie jest Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu. W 2024r. i 2025r. PCPR w Rypinie realizował kolejną edycję projektu pt. „Rodzina w centrum Etap I”

Projekt współfinansowany jest ze środków programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027, Oś Priorytetowa 08 Fundusze Europejskie na wsparcie w obszarze rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego, Działanie FEKP.08.25 Usługi wsparcia rodziny i pieczy zastępczej.

Całkowita wartość projektu „Rodzina w centrum Etap I” dla powiatu rypińskiego w roku 2025r. to kwota 326.277,00 zł. Kwota wkładu własnego – 23.000,00 zł.

Głównym celem projektu jest zwiększenie dostępu do usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej poprzez zbudowanie jednego zintegrowanego systemu pomocy dla rodzin w województwie kujawsko – pomorskim.

W ramach projektu na terenie naszego powiatu zostało utworzone Centrum Wspierania Rodzin, gdzie odbywają się spotkania w ramach projektu. Formy wsparcia są też realizowane w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w Rypinie oraz w innych miejscach (np. świetlice wiejskie, „Katolik” w Rypinie).

W 2025r. w ramach projektu odbyły się:

Formy wsparcia	Wymiar zajęć
Poradnictwo rodzinne, pedagogiczne (h)	225
Poradnictwo psychologiczne (h)	340
Spotkanie świadomościowe na rzecz rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej (liczba spotkań)	1
Superwizja rodzin zastępczych (h)	6
Mediacje rodzinne (h)	125
Grupy wsparcia rodzin zastępczych (liczba spotkań)	4
Warsztaty dla dzieci młodzieży (liczba spotkań)	2
Warsztaty socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży (liczba spotkań)	5
Warsztaty dla rodzin	5
Zajęcia animacyjne dla dzieci rodziców korzystających z warsztatu	5
Poradnictwo logopedyczne (h)	93
Terapia rodzinna (h)	53
Warsztaty „Moje emocje” (cykl)	1
Grupa wsparcia dla młodzieży (liczba spotkań)	2
Półkolonie	1
Zajęcia wyrównujące braki szkolne (h)	100

Działania w projekcie mają przyczynić się do rozwoju i poprawy dostępu do usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, a tym samym mają na celu zapewnienie rodzinom oraz dzieciom możliwości lepszego funkcjonowania w przyszłości.

W 2025r. z projektu „Rodzina w centrum Etap I” skorzystały – 924 osoby.

7. POWIATOWY ZESPÓŁ DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

W strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie funkcjonuje Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Rypinie. Obsługa księgowa i administracyjna należy do zadań Powiatowego Centrum Rodzinie w Rypinie. Nadzór merytoryczny nad Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności sprawuje Przewodniczący Zespołu.

W 2025r. wydano 1511 orzeczeń z określeniem stopnia niepełnosprawności (osoby po 16. r. ż.) i 163 orzeczenia o niepełnosprawności (osoby do 16. r.ż.). Wydano 305 kart parkingowych dla osób indywidualnych oraz 1 kartę dla placówki. Pozytywnie rozpatrzono wnioski i wydano 14 legitymacji osobom przed 16 rokiem życia i 167 legitymacji osobom po 16 roku życia.

8. ORGAZNIZACJA KADROWA POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE

Według stanu na dzień 31 grudnia 2025r. w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie zatrudnionych było 11 osób (10 ¼ etatów):

- kierownik,
- główny księgowy (1/2 etatu),
- konsultant ds. księgowości (1/2 etatu),
- 5 osób (5 etatów) - zadania z ustawy o pomocy społecznej, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w ramach projektu Rodzina w Centrum etap I)
- konsultant – zadania z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (1 osoba/1 etat),
- 1 sekretarz/konsultant – Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności (1 etat),
- 1 konsultant - Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności (1/2 etatu) + zadania z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (1/2 etatu),
- ¼ etatu – sprzątaczką.

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Rypinie korzysta z pomieszczeń Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie w celu ustalenia niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności a Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Bydgoszczy korzysta z pomieszczeń w celu ustalenia poziomu potrzeby wsparcia.

9. PODSUMOWANIE

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie realizuje zadania samorządu powiatu w zakresie pomocy społecznej, pieczy zastępczej, rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, udzielania wsparcia osobom w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, usamodzielnianiu się oraz integracji ze środowiskiem.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie to jednostka, w której problem stanowi wielozadaniowość, praca w oparciu o wiele aktów prawnych. Poza zadaniami związanymi ściśle z naszą jednostką - PCPR w Rypinie przeprowadza kontrole w Warsztacie Terapii Zajęciowej „Nadzieja” w Rypinie, Domu Pomocy Społecznej. Prowadzi częściowo sprawozdawczość dotyczącą placówek opiekuńczo-wychowawczych, DPS „Kombatant”, DDP „Senior”, WTZ „Nadzieja” w Rypinie. Do PCPR w Rypinie składane są wnioski z innych samorządów, jednostek dotyczące dofinansowania ze środków PFRON w ramach Wyrównywania Różnic Między Regionami. PCPR realizuje przelewy ze środków PFRON w ramach zadań z rehabilitacji zawodowej realizowanych przez PUP w Rypinie. Nasza jednostka ponadto wydaje skierowania dla podopiecznych po placówkach opiekuńczo-wychowawczych z terenu powiatu rypińskiego. Z kandydatami do DDP „Senior” pracownicy PCPR przeprowadzają wywiady środowiskowe, wydają decyzje kierujące i o odpłatności (i aktualizują je). Do zadań PCPR należy wydawanie decyzji o umieszczeniu podopiecznego w DPS „Kombatant” w Ugoszczu. PCPR wystawia rachunki gminom i powiatom, których dzieci przebywają w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu rypińskiego. Powoduje to, że wymaga się od pracowników PCPR nadmiernej wszechstronności. Nadmiar obowiązków grozi natomiast frustracją i wypaleniem zawodowym.

W przypadku realizacji zadań związanych z rehabilitacją osób niepełnosprawnych - niejednokrotnie wysokość środków jaką otrzymujemy z PFRON jest niewystarczająca, aby zaspokoić potrzeby wszystkich osób wnioskujących o dofinansowanie do PCPR. Poza tym wiele osób niepełnosprawnych nie spełnia wszystkich wymogów wynikających z danego programu PFRON i nie może tym samym otrzymać dofinansowania. Wiąże się to wielokrotnie z niezadowoleniem wnioskodawców.

Dużym problemem powiatu rypińskiego, podobnie jak całego kraju, jest kryzys rodziny. Powoduje to dużą nieprzewidywalność w sprawie umieszczeń dzieci. Na dzień 21 stycznia 2026r. w województwie kujawsko-pomorskim na umieszczenie w pieczy zastępczej oczekiwało 199 dzieci, na mocy 108 niezrealizowanych postanowień Sądu. Dzieci przebywają w tej sytuacji w środowisku zagrażającym ich bezpieczeństwu. Brak miejsc w pieczy oraz fakt umieszczania dzieci ponad stan we wszystkich formach pieczy (przekroczenia rzędu 30%) wskazuje na olbrzymi kryzys w tym obszarze.

Obecnie mówi się już nie o kryzysie pieczy zastępczej w kraju, ale o zapaści.

W powiecie rypińskim wszystkie postanowienia Sądu dotyczące umieszczeń dzieci są zrealizowane i nie ma dzieci oczekujących na umieszczenia. Niestety nie mamy wolnych miejsc w pieczy zastępczej zarówno rodzinnej jak i instytucjonalnej.

Należy podkreślić, że większość umieszczeń dzieci w naszym powiecie to umieszczenia interwencyjne, gdzie dziecko należy natychmiast zabezpieczyć. Dzieci, które umieszczane są w pieczy zastępczej są bardzo często obciążone nie tylko traumatycznymi doświadczeniami, ale też niepełnosprawnościami fizycznymi i intelektualnymi, zaburzeniami

psychicznymi. Wymaga to od opiekunów instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej specjalistycznego przygotowania i postępowania. Rodzinne formy pieczy zastępczej są przeciążone, narażone na duży stres, duże obciążenie fizyczne i psychiczne.

Liczba rodzin zastępczych w całej Polsce spada a liczba umieszczeń wzrasta. Duży nacisk kładzie się na deinstytucjonalizację, która wielokrotnie nie jest możliwa. Zmiany ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej powodują duży niepokój, ponieważ wielokrotnie nie są dostosowane do realnej sytuacji w kraju.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie to jednostka, której klientami są osoby w potrzebie i wymagające wsparcia. Daje to dużo satysfakcji – kiedy uda się pomóc, szczególnie, gdy zabezpieczamy dzieci, których rodzice biologiczni nie są w stanie właściwie wypełniać roli rodzica. Niejednokrotnie ratujemy ich zdrowie i życie. To duża satysfakcja, ale też duża odpowiedzialność.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie rekomenduje:

- dalsze prowadzenie jednostek pomocy instytucjonalnej (placówki opiekuńczo-wychowawcze, dom pomocy społecznej, warsztat terapii zajęciowej, dzienny dom pobytu) oraz inwestowanie w infrastrukturę w celu poprawy warunków bytowych i bezpieczeństwa,
- dalsze wspieranie osób niepełnosprawnych poprzez realizację programów dedykowanych osobom z niepełnosprawnością,
- promowanie na terenie powiatu rodzinnych form pieczy zastępczej, prowadzenie ciągłego naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz zabezpieczenie środków finansowych na szkolenie kandydatów,
- kontynuacja projektu Rodzina w Centrum realizowanego w ramach środków EFS skierowanych do rodzin zastępczych oraz rodzin naturalnych przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze,
- tworzenie mieszkań chronionych szczególnie dla usamodzielnianych wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze.

Kierownik
mgr Katarzyna Bilicka

